

Jenő-díjat, 1926. febr. 5-én a Víg-színház szerződtette, ahol Herczeg Ferenc »Majomszínház« c. vígjátékában lépett fel először. Főbb szerepei: Rikkancs (Végállomás), Lajos (A jószívű asszony), John (Májusi muzsika), Árpád (Baj van Zsófi), Estrugs (Csodaszarvas), János (Marika), Márton (Riviera), Róbert (Az első hajnal), Vasutas (Búzakalász), Bresson (Asszonyáldozat), Jóska (Kis muszkák), stb.

1929. július havában 1000 pengő ösztöndíjat kapott a fővárostól.

Makó Aida, drámai hősnő, sz. 1877. szept. 16-án, Derecskén (Bihar m.), ahol atyja — Makó László — községi jegyző volt. 1895-ben Rákosi Szidi színésziskoláját látogatta. Ezután Miskolcra, Szatmárra, majd Kecskemétre szerződött, ahol több éven keresztül mint fiatal hősnő közmegelegedésre működött. Igazgatói voltak: Tiszay Dezső, Makó Lajos, Kövessy Albert és Krecsányi Ignác. Azután férjhez ment Röttig Ödönhöz és visszavonult a színpadtól. A vidéken egyike volt a legjobb hősnőknek. Jobb szerepei voltak: Melinda, majd Gertrudis (Bánk bán), Éva (Az Ember tragédiája), Gauthier Margit (Kaméliás hölgy), Dili, Tisza Ilona (Ocskay brigadéros), Tábory Örsze (Kurucz Feja Dávid), Szókimondó asszonyság, Magda (Otthon), Monna Vanna, Elektra, Medea, Tosca, Baracsné (A bor), stb.

Testvére: Makó Erzsé, a Rákosi Szidi színésziskolájának elvégzése után egy ideig — mint naiva — szintén játszott több vidéki városban, de pár évi működés után visszavonult. Újságíró lett.

Makó Lajos. Egyike azoknak a színigazgatóknak és java-színészeknek, aki szintén szakított azzal az ál-bohém babonával, hogy elegendő a színészethez az ösztönös megérzés, a pathétikus tudatlanság, a nappali hangoskodás, bohóckodás, extravagancia, dinom-dánom és ehhez hasonlók. Makó Lajos előbb komoly tanulmányokkal, a színművészetben túl is meghón megszerzett általános műveltséggel, klasszikus tudás-szomjjal, szorgalommal, önbirálattal és kiváló színészi képességekkel indult neki Thália birodalmának. Őt is az Ujházi nagyszerű magyar tele-

vénye, a Hortobágy lehelletével örökké friss Debrecen, Csokonai Vitéz Mihály magyar humusa adta a magyar színjátszásnak. Atyja, nemes Makó János, gazdag debreceni vaskereskedő — dicséretére legyen mondva — nem idegenkedett fia színészcrajongásától, noha ez itt Magyarországon — a hatvanas-hetvenes években általában véve — nem volt kedvenc társadalmi eszme. Így hát a fiatal Makó nem kellett színésznek »elszöknie« a szülői háztól, amint még Arany Jánosnak is szöknie kellett a színpad miatt. Makó Lajos nyugodtan elvégezte iskolai tanulmányait, le is maturált, önkéntesnek is ment, tisztirangot is szerzett és azután »beállott« kardalosnak Pécsen, Follinusz Jánosnál. Kétségtelen tehetsége, áradó kedélye, bohémiája, szép baritonális hangja, színpadra született alakja és öntudatos mozgása, műveltsége, olvasottsága csakhamar kiváltották őt a chórusból és egy kis kolozsvári, majd kecskeméti színészkedés után önálló színésszé lett. Volt Aradon is és Pálmay Ilka mellett is figyelmet tudott kelteni képességei iránt. Mikor a főváros nagyobb lehetőségei vonzották, előbb a Budai Színkörben működött, majd meghívást kapott a Népszínházhoz, ahol különösen a francia bohózatokban és énekesdarabokban vívta ki a közönség és a kritika tetszését. Sok ideig mint a Népszínház dráma-birálója is működött. Szünetben szorgalmas és megértő látogatója volt a külföldnek is, ahol előszeretettel tanulmányozta a színészetet. Párizsban megismerkedett a legkiválóbb színészekkel, köztük Coquelinnel és hazajövet megírta a vele való huzamos együttlétét, meleg összebarátkozását ezzel a címmel: »Amikor Coquelin nekem játszott«. Amikor már teleszívta magát Makó Lajos a szükséges tudással: amikor már nemcsak színészi lelkesedés, képesség, rajongás volt benne, de négy európai nyelvet úgy szóban, mint írásban elsajátított, akkor hozzálátott, hogy régibb vágyát, a színház-vezetést, mint színigazgató, megvalósítsa. Elbúcsúzott a Népszínházról és kétezer forinttal a zsebében (ezt is úgy kapta kölcsön a híres Piufschichtól, aki később öngyilkos lett), aztán egy ajánló névjeggyel az akkor még mindenható Tisza Lajostól, Szeged város árvizutáni újjáteremtőjétől, elindult Sze-